

Zpravodaj farností
Velešín, Sv. Jan nad Malší, Besednice a Soběnov

Čas a život

Petr

Synodalita

PORTUS

Obsah

3	Slovo a katecheze Čas a život, Člověk.
7	Z farního života ekonomika, akce, farní kronika, já a farnost
13	Stojí za přečtení doporučujeme
14	Osobnosti světec měsíce, biblická osobnost,
20	Kultura a umění obhajoba fantasy literatury
26	Pořad bohoslužeb úmysly mší svatých
37	Něco o životě církve synodalita, Srdce

Na tomto čísle spolupracovali:

Duch Svatý,

P. Rafael, Zdeněk Vaclík, Jana Vaclíková, Ludmila Ehrlichová, Martin Ehrlich, Jan Vaclík, Zdeněk Bláha, Jan Ottensschläger, Majka Müllerová, Johanka Pathová, Vladimír Jantač, Zdeňka Kleinová.

Číslo bylo uzavřeno 10. prosince 2024.

Slovo

P. Rafael Kaca

Začínáme nový kalendářní rok. Možná k banálním novoročním předsevzetím přidám jedno mnohem cennější - objevím ve svém životě Boží slovo.

Objevil se muž poslaný Bohem - jmenoval se Jan. Přišel vydat svědectví o světle, aby skrze něj všichni uvěřili. Nebyl světlem, ale /poslán/ svědčit o světle. Bylo tu právě světlo, které osvěcuje každého člověka, když přichází na svět. Na světě bylo /Slovo/ a svět byl stvořen skrze něho, ale svět ho nepoznal. Přišel ke svým, ale jeho vlastní ho nepřijali. Ale všem, kteří ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi, těm, kdo věří v jeho jméno - kteří se nenarodili ani z krve, ani z tělesné žádosti, ani z vůle muže, ale z Boha. A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. A my jsme spatřili jeho slávu, slávu, kterou Jednorozený dostává od Otce, plnou milosti a pravdy. Jan o Něm vydává svědectví a hlasitě volá slovy: To byl ten, o němž jsem řekl: Ten, který přichází po mně, mě předčil v důstojnosti, neboť byl dříve než já. Z jeho plnosti jsme všichni přijali - milost za milostí. Zatímco Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda přišly skrze Ježíše Krista. Boha, kterého nikdo nikdy neviděl, Jednorozeného, který je v lůně Otce, /o něm/ poučil.

Na prahu nového kalendářního roku dává církevní liturgie, nebojím se použít přívlastek, krásný biblický text. Jako dítě, které v kostele slyšelo slova výše uvedeného evangelia, jsem vlastně nevěděl, o co jde. Vždyt „dominantním“ slovem v něm je SLOVO. Až na konci základní školy nám kněz při katechezi vysvětlil, že toto slovo evangelia: „SLOVO“ je třeba chápat jako Ježíše. Od té doby se mi text tohoto evangelia stal velmi krásným a jasným.

„Na počátku...“ - slova, která odkazují na první knihu Písma, Genesis. Autor první knihy Písma začíná svou „báseň o stvoření“ stejným způsobem. Svatý Jan spojuje svůj text s textem o stvoření světa. Pravděpodobně chce ukázat, že Bůh, který stvořil svět, chce tento svět zachránit prostřednictvím vtěleného Slova - Ježíše Krista. Svatý Jan se v tomto textu zhostil nelehkého úkolu, totiž ukázat, že

Ježíš Kristus je Někdo oddělený od Boha Otce, ale žije s ním ve spolení a zároveň je sám Bohem! Slovo (tj. Ježíš Kristus) bylo „na počátku“, tj. existovalo vždy, ještě před stvořením světa. Tuto Kristovu věčnou existenci teologie nazývá preexistencí. Papež Benedikt XVI. ve své postsynodální apoštolské exhortaci Verbum Domini napsal: „Chtěl jsem představit a prohloubit úvahy synody tím, že se budu neustále odvolávat na prolog evangelia svatého Jana (1, 1-18), který nám sděluje to, co je zásadní: Slovo, které bylo od počátku u Boha, se stalo tělem a přebývalo mezi námi (srov. J 1,14).

Tento úžasný text obsahuje syntézu celé křesťanské víry. Osobní zkušenost setkání s Kristem a jeho následování dala u svatého Jana, kterého tradice označuje jako „učedníka, kterého Ježíš miloval“ (srov. J 13,23; 20,2; 21,7.20), vzniknout hluboké jistotě, že „Ježíš je vtělená Boží Moudrost, je to jeho věčné Slovo, které se stalo smrtelným člověkem“. Kéž nám ten, kdo „viděl a uvěřil“ (J 20, 8), také pomůže spočinout na Kristových prsou (srov. J 13, 25), z Ježíšova boku vytryskla krev a voda (srov. J 19, 34), symboly svátostí církve. Vezměme si příklad z apoštola Jana a dalších inspirovaných autorů a nechme se vést Duchem Svatým, abychom stále více milovali Boží slovo.“

Bohužel se někdy věřící chová jako Herodes (který v obavě o svou moc nařídil vraždit novorozené děti), zabíjí v sobě Boží slovo a uzavírá před ním své srdce. Na této úrovni uvažování se Bůh objeví jako nepřítel, který člověka ohrožuje.

Musíme si položit otázku a pokusit se na ni odpovědět: proč ho „jeho vlastní nepřijali“ (srov. J 1,11b)?

Pokud člověk přijme vtělené Slovo, pak zakouší jeho lásku. Přijaté Slovo člověka proměňuje. Může „převrátit jeho život naruby“.

Nejednou jsem slyšel svědectví obrácených, kteří zakusili „revoluční“ charakter Božího slova. Někdy stačí jedno slovo, jeden verš ...

Začínáme nový kalendářní rok. Možná k banálním novoročním předsevzetím (typu: zhubnu, naučím se anglicky, budu běhat apod.) přidám jedno mnohem cennější - objevím ve svém životě Boží slovo. Každý den sáhnu po svaté knize Písma a budu toto slovo žít a připomínat si ujištění: „Ale všem, kdo ho přijali, dalo moc stát se Božími dětmi, těm, kdo věří v jeho jméno - kteří se nenarodili ani z krve, ani z žádosti těla, ani z vůle svého muže, ale z Boha“ (Jan 1,12-13).

Katecheze

Pokračujeme v sérii katechezí o naší víře.

*Dnes je čas na téma:
Člověk - obraz Boží*

1. Při mši svaté se kněz ve čtvrté eucharistické modlitbě modlí: „Bože, ty jsi stvořil člověka podle své podoby a svěřil jsi mu celý svět, aby ve službě tobě samému jako Stvořiteli řídil celé stvoření“. Tato slova vyjadřují přesvědčení církve převzaté z Bible, že člověk nese podobu Boha, protože jím byl stvořen k jeho obrazu. V knize Genesis čteme: „Bůh tedy stvořil člověka ke svému obrazu, k obrazu Božímu ho stvořil: muže a ženu je stvořil. Potom jim Bůh požehnal a řekl jim: A řekl jim: ‚Plodte a množte se, abyste osídlili zemi a podřídili si ji‘“ (Genesis 1,27-28).

2. Genesis spojuje podobnost člověka a Boha s vládou nad vším ostatním, co Bůh stvořil: člověk si má „podříditi zemi“. Tento úkol, který mu Bůh svěřil, naznačuje, že člověk se liší od celého okolního světa i od ostatních živých bytostí. V Božím plánu má člověk důstojnost osoby: není jen něco, ale někdo. „Je schopen poznávat sám sebe, ovládat se, dobrovolně se darovat a vytvářet společenství s jinými osobami; milostí je povolán ke smlouvě se svým Stvořitelem, aby mu dal odpověď víry a lásky, kterou za něj nikdo jiný nemůže dát“ (KKC 357). V tom se projevuje jeho svoboda, která je v člověku „vznešeným znamením Božího obrazu“ (KKC 1705). To, že si člověk podřizuje svět, je jakoby pokračováním Božího stvořitelského působení. Tím, že si člověk podřizuje svět, nesmí přinášet světu zkázu, ale musí sloužit k zdokonalování a rozvíjení světa, který pro něj byl stvořen. To slouží také rozvoji samotného člověka, který v sobě prací nachází a utváří podobnost se Stvořitelem.

3. Má-li však člověk, obraz a podoba Boha Stvořitele, pokračovat v jeho stvořitelském díle, proč se v lidských skutcích objevuje tolik zla a nespravedlnosti? Vždyť všechno, co Bůh stvořil, bylo dobré. Nebo snad ne všichni lidé nesou Boží obraz a podobu? Možná zlosynové, lupiči, vrazi, ti, kdo nespravedlivě ubližují druhým, prostě lidé, kteří páchají zlo, nebyli stvořeni k obrazu a podobě Boží?

Na tyto pochybnosti odpovídá Katechismus katolické církve, který potvrzuje, že Boží obraz je přítomen v každém člověku (srov. KKC 1702), že člověk je díky své duši a duchovním schopnostem rozumu a vůle obdařen svobodou (srov. KKC 1705) a že bohužel člověk na popud Zlého svou svobodu na počátku dějin zneužil (srov. KKC 1707). Člověk podlehl pokušení a dopustil se zla. Stále je v něm touha po dobru, ale jeho přirozenost nese ránu prvotního hříchu: stal se náchylným ke zlu a náchylným k omylům. Proto je vnitřně rozervaný; proto se celý lidský život, individuální i kolektivní, představuje jako dramatický zápas mezi dobrem a zlem, mezi světlem a tmou (srov. KKC 13). Tento boj by pro nás byl beznadějný, kdyby nebylo Krista, který nás „svým umučením osvobodil od satana a hříchu“ (KKC 1708). V něm byl Boží obraz, narušený v člověku prvním hříchem, obnoven a zušlechtěn (srov. Lumen gentium 22). Jak se to stalo? Každý, kdo věří v Krista, se stává Božím synem. Toto „adoptivní synovství“ člověka proměňuje, umožňuje mu napodobovat Krista a uschopňuje ho konat dobro a dosáhnout dokonalosti v lásce, tj. svatosti (srov. KKC 1709). Tak si také můžeme nejlépe uvědomit svou podobnost s Bohem a být jeho obrazem.

Mám pro Vás pár otázek k zamyšlení:

Vím, že jsem obrazem Božím, stvořeným k jeho podobě? Co to pro mě znamená? Snažím se, aby to, co dělám, bylo dobré, krásné a naplněné láskou, protože tak to dělá Bůh - můj Otec a Stvořitel? Pěstuji a rozvíjím svou podobnost s Bohem tím, že napodobuji Krista - nejdokonalejší vzor našeho lidství?

Farní ekonomika

Aby dobře bylo. To znamená, co se děje s našimi penězi.

05. 01. 2025 - sbírka na potřeby farnosti

12. 01. 2025 - sbírka na potřeby farnosti

19. 01. 2025 - speciální sbírka pro účely oprav našich kostelů

26. 01. 2025 - sbírka na biblické dílo

02. 02. 2025 - sbírka na potřeby farnosti

09. 02. 2025 - sbírka na zaplacení energií

16. 02. 2025 - speciální sbírka pro účely oprav našich kostelů

23. 02. 2025 - Svatopetrský haléř

Za každý finanční dar velmi děkuji.

**Díky vaší pomoci
můžeme ve farnosti dělat tolik
krásných věcí.**

Já a farnost

*Proměna farnosti
Z udržovacího režimu k misijnímu
zápalu*

Proměna farnosti. Z udržovacího režimu k misijnímu zápalu... to je název knihy, kterou jsme obdrželi jako členové farní rady a já bych ji ráda použila jako inspiraci pro další úvahu na téma Já a farnost a zároveň vám ji alespoň trochu představila.

Autorem je kněz James Mallon, který se narodil ve Skotsku a nyní slouží v Kanadě. Tato jeho kniha vzbudila velkou pozornost nejen v jeho zemi, ale i v zahraničí. Inspirovala hnutí Divine Renovation (Boží obnova), které se soustředí právě na obnovení života ve farnostech.

Ráda bych z knihy citovala myšlenku, která určitě rezonuje v každé rodině...

„Stovky tisíc věřících katolíků nesou obrovské břímě: jejich děti a vnuci „víru“ opustili. Tyto věřící navíc nesmírně tíží, že z nastalé situace obviňují sami sebe a přemýšlejí, co pokazili: udělali přece pro svoje děti to, co jejich rodiče dělali pro ně. Hledat viníka je ovšem v tomto případě bezpředmětné. Problémem je to, že se změnila všechna pravidla. Nemáme už ony kulturní opory, které jsme mívali dřív, a běh společnosti se obrací proti nám.“ Autor zdůrazňuje, že jsme církve misijní a říká, že podobně jako Ježíš jsme byli vysláni „hledat a zachránit“.

V souvislosti s tím mě napadá myšlenka, že právě farnost je pro nás společenstvím vzájemné blízkosti a naděje, že jsme hledání a zachraňování Bohem a následně potom můžeme s Ježíšem hledat a zachraňovat „naše děti a vnuky“. Jsem moc vděčná, že máme v téhle době tolik možností díky otci Rafaelovi, který pro

nás připravuje katecheze, učí nás modlit se Božím slovem, umožňuje prožívat setkání s Bohem v modlitbě při pořádání Nikodémovy noci. Zároveň si uvědomuji, že velký význam má i naše společná modlitba například ve společenství Modlitby matek a otců a hlavně každá naše osobní modlitba, která posouvá blíž k Bohu naše srdce a také všechny, za které se modlíme, třeba i naši farnost. ©

Rádo se stalo/stane

*Naše chrámové varhany
ve Velešíně*

V pondělí 2. prosince byla s pomocí Boží dokončena první etapa oprav našich varhan. Proběhla poslední kontrola ladění a osazena poslední píšťala pedálového rejstříku. A v neděli osmého prosince poprvé zazněly již po úplném dokončení první etapy. Ač máme adventní čas a varhany v plné síle zaznějí až o vánocích, je slyšet výrazná změna k lepšímu. Také vzhledově se podařilo opravit „začouzení“ pozlacených částí, které nyní září a tak souzní s nádherným svatostánkem. Pro lepší představu, jak náročný je každý opravářský varhaní zásah, pokusím se popsat složitost varhan.

Naše varhany nepatří k největším, přesto obsahují 801 píšťal. Největší píšťala měří cca. 2,4 m a nejmenší cca. 7 cm. Z celkového počtu je 261 píšťal dřevěných a 540 píšťal kovových. Všechny tyto píšťaly byly ze skříňe varhan vyndány a očištěny od nečistot, píšťaly, které jsou v prospektu varhan, to je píšťaly, které jsou na první pohled vidět, byly nakonzervovány speciálním voskem. Varhany mají 16 registrů a dva manuály, což značí 16 možných zvukově barevných možností. V pedálu jsou to 2 registry, v hlavním manuálu je to 9 registrů a ve druhém

manuálu je to 5 registrů. Každý registr v manuálu představuje 45 píšťal, u pedálového registru 18 píšťal a v hlavním stroji je jeden registr, kdy na jednom tónu hrají 4 píšťaly. Kombinací jednotlivých registrů je tak možné získat nepřehledné množství výsledného zvuku varhan. Protože varhany pocházejí částečně již z 18. století, jak jsme psali v minulém článku, veškeré jejich ovládání je čistě mechanické díky různým táhlům, ventilům, zásuvkám a dalším mechanickým zařízením. A protože každé varhany mají vlastní dispozici, to je vlastní registrační možnosti, jsou každé varhany jedinečným výtvozem. Ač mají varhany stejné klaviatury (u varhan se používá označení manuál z latinského slova manus = ruka) jedná se o nástroj dechový, kdy vzduch, který je shromažďován ventilátorem v měchu, je následně otevřením příslušného ventilu hnán do píšťaly.

Nejsložitějším úkonem je po umístění píšťal do jejich uložení následné ladění. Nejprve se naladí jedna oktáva (to je 12 tónů) v základním registru a k této nalazené oktávě se potom doladuje celý nástroj, to je oněch 801 píšťal. Celý ladící proces se opakuje minimálně dvakrát, kdy se všechny píšťaly tkzv. předladí a následně se provede již jemné naladění. Po té se ještě provede kontrola, kdy se ještě některé zvukové odchylky odstraní. Je tedy patrné, že naladění i menších varhan není záležitostí hodin ani dnů, ale spíše týdnů.

Je tedy ukončena první etapa, druhá etapa oprav ještě čeká na jaře. Protože píšťalový fond u dvou dřevěných registrů byl v natolik špatném stavu, že nebylo možné je samostatně používat - velká část píšťal vůbec nehrála, vyrábí se nové píšťaly ve varhanářství Marka Vorlíčka u Domažlic. Ten i přes velké množství práce byl ochotný nám hned v první etapě vyrobit nové zásadní díly, které byly totálně narušeny dřevokazným hmyzem, abychom mohli vůbec varhany zkompletovat do hrající podoby. V průběhu zimy vyrobí nové píšťaly jako náhradu za ty nehrající. Na jaře pak proběhne osazení těchto dvou registrů, jejich naladění a ještě úprava pedálových píšťal, které musí být ještě dopraveny.

Velký dík za toto dílo patří především varhanáři Vladimíru Šlajchovi, který se obětavě chopil všech prací, dále S. Bláhovi a J. Žlunkovi za půjčení lešení a jeho postavení a likvidaci, K. Pártlovi za opravu motoru ventilátoru, který po 36 letech provozu byl v téměř havarijním stavu, M. Šimánkovi za výrobu některých dřevěných částí, které byly napadeny červotočem a J. Uretschägerovi, M. Šimánkovi, J. Janošťákovu a P. Kozákovi za konečnou úpravu kůru.

Díky i vám všem, kteří jste obětavě přispěli na úhradu všech nákladů. V současné době je uhrazena první faktura varhanářství M. Vorlíčka. Zcela jsou vyrovnány díky přispění chrámového sboru a dalších anonymních dárců závazky vůči varhanáři V. Šlachovi.

Zaplat' Pán Bůh!

Já a tři králové

Marie Müllerová

K+M+B+2025

A jak to vlastně bylo s těmi třemi králi?

Dvanáctý den po narození Ježíška, 6. ledna, přišli k jeho jesličkám mudrcové, aby mu přinesli dary nejcennější. Jezulátko obdarovali zlatem, myrhou a kadidlem. Kadidlo je vonná směs pryskyřic některých stromů a představuje symbol modlitby. Myrha byla vonná pryskyřice. Snad právě pro počet a vzácnost oněch darů se ve 12. století v legendě objevili právě králové a byli tři. Přibližně v téže době dostávají i svá jména - Kašpar, Melichar a Baltazar.

Svátek Tří králů je také svátkem zjevení Páně. Dá se to vysvětlovat i tak, že v tento den se Bůh zjevil jako člověk i pohanům. Pohany v tomto případě ztělesňují právě oni tři pohanští králové.

K+M+B: Kristus ať obydli žehná

Většina lidí si myslí, že K+M+B jsou první písmena jmen oněch králů. Ale je to omyl. KMB neboli latinské CMB ve skutečnosti znamená Christus mansionem benedicat - Kristus ať obydli žehná po celý rok (proto se za písmena píše letopočet). A co křížky mezi písmeny? To nejsou žádná plus jako ve školní rýmovačce. Jsou to opravdové kříže na znamení Svaté trojice - Otce, Syna a Ducha Svatého.

A tak přivítejme zase po roce milé děti a jejich doprovod, tentokrát 11. ledna 2025

Tříkrálová sbírka

K+M+B+2025

Vážení a milí,
poslední týdny starého roku ubíhají rychle, ale zároveň se blíží 11. leden 2025, kdy proběhne Tříkrálová sbírka ve Velešíně a okolí.

Děti, které koledovaly v minulých letech a i ti, kteří chtějí koledovat v lednu se mohou přihlásit v kanceláři ZŠ u paní Indráčkové po vyhlášení ve školním rozhlase. Zároveň prosím i dospělé doprovod, aby nám zachoval přízeň.

Děkuji i všem rodičům za pochopení a všem, kteří podpoří dobrou věc.

Vážení farníci,
zůstaňte v obraze, stahujte aplikaci
Farnost do kapsy

Stojí za přečtení

Josefa není třeba nikomu představovat. Ale jeho poslední knihu o křtu ano. Vřele ji doporučuji. Stojí to za to.

Křest je nedílnou výbavou křesťana, ale jeho významu a smyslu pro každodenní život je věnována překvapivě malá pozornost. Zkušený duchovní doprovázející a úspěšný autor spirituální literatury Josef Prokeš se na křest zaměřuje s ohledem na důvěrnou znalost otázek i potřeb současného člověka, stejně jako s vědomím problémů a nedorozumění, které v dnešní době kolem institucionalizovaného náboženství panují. Kniha představuje jakási duchovní cvičení, jejichž cílem je obrátit pozornost k tomu, co vše může uvědomění si křtu v lidském životě znamenat a jak se může stát neustálým zdrojem síly a inspirace. Křest při tom vidí ne jako jednorázovou legitimaci do klubu křesťanů ani instantní odpověď na složité otázky života, ale jako nevysychající pramen, jemuž se můžeme učit být stále otevření. Kniha může být inspirací i pro ty, kteří o křtu uvažují nebo se na něj připravují.

Světtec měsíce

Na začátku jubilejního roku 2025 je dobré si připomenout jednu z nejvýznamnějších osobností naší církve.

Na začátku jubilejního roku 2025 je dobré si připomenout jednu z nejvýznamnějších osobností naší církve, nejstaršího apoštola a prvního papeže, sv. Petra. Petrův příběh o přerodu z rybáře na rybáře lidí, o tom, že mu Ježíš přislíbil „klíče nebeského království“ (Mt 16,19) i o trojím zapření jistě všichni známe. Kam se však ubírala Petrova cesta po Ježíšově vzkříšení a nanebevstoupení, to již tak známé není. A právě na tuto část Petrova života se na následujících řádcích podíváme.

Po převzetí úřadu bylo Petrovo vystupování prosté, ale s patřičnou autoritou, která plynula z jeho pověření samotným Ježíšem. Petr řídil volbu apoštola Matěje a na letnici hovořil jménem všech apoštolů v první veřejné katechetické promluvě. Skutky hovoří také o uzdravování nemocných: „Dokonce vynášeli nemocné i na ulici a kladli je na lehátka a na nosítka, aby na některého padl aspoň Petrův stín, až půjde kolem... přinášeli nemocné a sužované nečistými duchy a všichni byli uzdravováni“ (Sk 5,15). Petr vzkřísil i mrtvou Tabitu (Sk 9,36-42).

Z Herodova nařízení byl Petr však zavřen do vězení a hlídán vojáky. Bůh tedy poslal anděla, aby ho v noci z vězení zázračně vyvedl (Sk 12,3-11). Jeho kroky vedly následně pryč z Jeruzaléma, kde v čele místní církve zůstal Jakub, bratr Páně. Petr se dále vyskytoval v Antiochii či v Korintu (např. Gal 2,11 a 1Kor 1,12), a naposledy v Římě, odkud křesťanům napsal dva listy.

Působení v Římě, které vedlo k rychlému rozvoji a konsolidaci místní církve, se Petrovi stalo osudným, jelikož se za vlády císaře Nerona stal obětí prvního pronásledování křesťanů.

Po zatčení byl ukřižován, avšak na vlastní žádost opačně než Kristus - hlavou dolů. Hrob prvního papeže byl nalezen pod hlavním oltářem baziliky sv. Petra v Římě, kam každoročně vedou kroky milionů poutníků.

Tak můžeme i my s Petrovým nástupcem, papežem Františkem, vkročit skrze Svaté brány do jubilejního roku 2025. Ať již na dálku či osobně u příležitosti národní pouti do Říma, pojdme se stát poutníky víry a posilovat jednotu církve, kterou Ježíš na Petrovi postavil.

Sv. Petr - Peter Paul Rubens

Jubileum 2025

Více informací o Jubileu 2025 najdete na webových stránkách naší farnosti.

Biblické osobnosti - David

Další biblickou postavou v našem seriálu je král David. Byl jednou z nejvýznamnějších postav židovských dějin. Žil na přelomu 11. a 10. století před narozením Krista.

Pocházel z Betléma. Byl nejmladším z osmi synů Jišajových. Jeho povinností bylo pást ovce. Jako král byl tajně pomazán soudcem a prorokem Samuelem. „Od toho dne se Davida zmocnil Hospodinův duch“. Izraeli tehdy vládl král Saul, kterého sužovali zlí duchové. Jakýmsi protijedem na depresivní stavy krále Saula se ukázal být David, který mu hrál na citeru. Saul si Davida oblíbil a nechal ho v paláci. Doba byla neklidná a bylo třeba bojovat. Postrachem pro Saulův tábor byl flištínský válečník Goliáš, dobře stavěný, oděný v brnění, jeho panoš mu nosil štít.

Goliáš, velmi sebevědomý, vyzval dobrovolníky z izraelského vojska k souboji, slíbil, že za vítězství v bitvě se všichni vzdají Saulovi jako otroci, kdyby tomu bylo naopak, Izraelci by se stali otroky Filištinů. Goliášova výzva byla jedinou výzvou ze Saulova tábora, kterou David přijal. Saul ho oblékl do zbroje, ale tento mladík drobné postavy se v ní cítil nesvůj. Stál před Goliášem vyzbrojen pastýřskou holí, prskem a několika kameny ve vaku. Když začal boj, Davidovi se podařilo zamířit přímo na čelo svého protivníka, Goliáš padl k zemi. Mladík popadl obrův meč a „srazil ho k zemi; usekl mu hlavu“. Když to Filištiní uviděli, všichni se dali na útěk. Porazit takového obra s takovou „municí“, jakou měl David k dispozici, by bylo dost nepravděpodobné, nebýt Boží milosti. Odměnou za zabití Goliáše měl být sňatek s královskou dcerou. David si zpočátku získal náklonnost krále Saula, ale kvůli vládcově žárlivosti ji rychle ztratil. Král ho přesto jmenoval velitelem vojska v naději, že se setká s porážkou.

Za to, že dal Davidovi svou dceru, požadoval Saul dalších sto „hlav“ flištínských vojáků s tím, že tento „úkol“ není možné splnit. David tento úkol splnil dvojnásobně. Mikal se stala Davidovou ženou.

Saul cíhal na život svého zetě, protože se obával ztráty království.

David se těšil sympatiím lidu, který zpíval: „porazil Saula po tisících a Davida po desetitisících“. Musel utéct a skrýt se. Pobýval na nepřístupných místech v poušti. Pomáhal mu Saulův syn Jonatán, s nímž měl David velmi dobrý a přátelský vztah. Saul se svou vybranou armádou Davidovi neustále „šlapal na paty“. Při jedné příležitosti král Saul, který hledal „útočiště“, vstoupil do jeskyně Engaddi, kde David pobýval se svou válečnickou základnou. Přesvědčen svými bojovnicemi mohl Saulovi „podříznout krk“, ale nechtěl si potřísnit ruce krví „Božího pomazaného“. Na důkaz, že má na to, aby to udělal, uřízl kus králova pláště. Po odchodu z jeskyně padl před králem na kolena a prohlásil, že nemá vůči králi žádné zlé úmysly a že Saulův nepřátelský postoj vůči Davidovi je nepochopitelný, neoprávněný a neopodstatněný. Král pak propukl v pláč a uznal, že David má ušlechtilé srdce. Saul se však ještě několikrát marně pokusil svého protivníka zajmout. David se zase několikrát tajně dostal do Saulova tábora a demonstrativně mu daroval život. David pak nějaký čas sloužil u flištínského krále Akiše z Gatu, odkud byl po čase vyhnán. Po Saulově smrti odešel do Hebronu, kde byl prohlášen králem Judska, největšího z izraelských kmenů. Po krátkém období bojů se Saulovým synem Išbaalem se stal králem celého Izraele. Svým sídlem učinil Sijón a Jeruzalém se stal hlavním náboženským centrem a hlavním městem Izraele.

Král David se staral o své poddané. Dbal na to, aby vždy zvítězila spravedlnost. Sjednotil izraelský lid v jeden národ. Poddaní na něj vzpomínají jako na vynikajícího vojevůdce. Přinesl do Jeruzaléma Archu úmluvy. Naplánoval stavbu velkého chrámu. Přestože byl vyvolen Bohem, jako každý smrtelník měl slabé chvíle. Nedokázal odolat půvabům krásné ženy, kterou spatřil ze svého královského balkonu. Byla to Batšeba, manželka jednoho z velitelů královského vojska, Urijáše. Když se ukázalo, že plodem Davidova poměru s Batšebou je dítě, král se snažil svého soka zbavit. Poslal Urijáše na smrt tím, že ho postavil do první linie, na bitevní pole. Bohu se Davidovo jednání nelíbilo a novorozený syn onemocněl a brzy po narození zemřel. Na hřích cizoložství Davida upozornil prorok Natan, načež se David před Bohem pokoril a požádal o odpuštění. Obsah 51. žalmu tak dostal smířčí charakter.

Je autorem 73 žalmů. Bible ho popisuje jako básníka a zpěváka, který hrál na citeru, flétnu a někdy i na harfu.

Davidův život a vláda jsou popsány ve dvou knihách Samuelových, První knize královské a První knize kronik Starého zákona.

Co říká papež

Teologie potřebuje ženy, říká papež.

Papež František přijal na audienci účastníky mezinárodního kongresu o budoucnosti teologie. Řekl, že se mu při myšlence na teologii vybaví světlo. Právě díky němu se totiž „věci vynořují ze tmy, tváře odhalují své obrysy, konečně se objevují formy a barvy světa“. Diskrétní, jemné, pokorné, světlo dává věcem vyniknout, ale bez toho, aby se okázale stavělo na odiv, uvedl papež. Stejně tak teologie koná skrytou a pokornou práci, aby se objevilo světlo Krista a jeho evangelia. Vyzval, aby toto „světlo“, které přináší evangelium, bylo přístupné všem a pomohlo orientaci ve složitém světě.

Svatý otec vyjádřil přání, aby teologie mohla přispět k „přemýšlení o novém myšlení“. Širokému srdci odpovídá široká představitivost a myšlení, které jediné může vyvolat kreativitu a odvahu. První, co je třeba udělat, aby se přehodnotilo myšlení, je vyléčit se ze zjednodušování. To je proces, který chce zmrzačit skutečnost, rodí sterilní a jednoznačné myšlenky. Vytváří polarizaci a roztržštěnost, podle typického stylu „ideologií“. Ta vzniká zjednodušením, které zabíjí skutečnost, zabíjí myšlení, zabíjí společenství. Ideologie vše zplošťují na jedinou myšlenku, kterou pak obsedantně a manipulativně, povrchně a mechanicky opakují, je to, jak se říká „papouškování“. Proti tomuto zjednodušování proto papež navrhl „prokvasit“ teologické myšlení ostatními druhy poznání: filozofií, literaturou, uměním, matematikou, fyzikou, historií, právními, politickými a ekonomickými vědami. Jsou „jako tělesné smysly“, z nichž má každý svou jedinečnost, ale navzájem se potřebují. Pomůže-li teologie přehodnotit myš-

lení, bude opět zářit tak, jak si zaslouží, v církvi i v kulturách, a bude každému pomáhat při hledání pravdy.

Každá teologie, zdůraznil František, se rodí z přátelství s Kristem a z lásky k jeho bratrům, sestrám. Jeho světu, světu dramatickému a velkolepému zároveň, plnému bolesti, ale i dojemné krásy. Dny kongresu budou podle papeže důležité pro pochopení, zda teologické dědictví minulosti může ještě něco říci k výzvám dneška. Budoucnost je v cestě, kterou jsou teologové povoláni vykonat společně. S ohledem na to, že teologie je tvořená výhradně muži, je poloviční teologií, protože jsou věci, které vnímají pouze ženy, a teologie potřebuje jejich příspěvek. Papež podporuje zapojení žen v dalším vývoji teologického myšlení. Věří v to, že ženy mohou přinést nový osvěžující pohled v teologickém bádání.

Kultura a umění

*Pán prstenů a alegorie v díle
J. R. R. Tolkiena, část 1.
- Obhajoba fantasy literatury*

V následujících příspěvcích bych se rád podíval na dílo jednoho z nejvýznamnějších romanopisců 20. století - J. R. R. Tolkiena. Tento pán byl nejen profesorem lingvistiky na Oxfordské univerzitě, vojákem v první světové válce a silně věřícím katolíkem v anglikánské Anglii, ale také brilantním spisovatelem a zakladatelem moderně pojatého fantasy žánru v literatuře, byť tento žánr oděl do mytického hávu, o tom ale snad někdy příště. V následujících příspěvcích bych se rád pokusil alespoň stručně charakterizovat jeho dílo a nahlédnout do možné interpretace jinotajů (alegorií) v jeho textech.

Předtím, než se odvážím nahlédnout do díla za účelem hledání jinotajů v něm, rád bych se krátce zamyslel nad tím, co je fantastická literatura a co učinilo Tolkienovo dílo tak čteným a čtivým a pokusím se o obhajobu pojmu „fantastická literatura“. Začnu poněkud od konce. Tolkien ve svém díle do jisté míry překračuje konvence tvoření literatury. C. S. Lewis se k Tolkienovu dílu vyjadřuje takto: *Dosud nikdy nevzniklo něco podobného, žádná kniha zatím pravděpodobně nepřišla s tak radikálním uskutečněním toho, co sám autor nazývá „lidským tvořením“**. Tolkien nepíše „pouze“ vlastní příběh, ale pro své vyprávění vytváří celý svět, a to včetně všech náležitostí, které bychom takovému světu chtěli přisoudit. Pro univerzum svých děl vytvořil mýty i teologii, geografii, dějiny, paleografii, vlastní bytosti, jazyky, a to dokonce i ty, které jsou v jeho vyprávění již zaniklé. Tento aspekt je jistě velice zajímavým poznatkem, ale v případě,

že by svět, který autor vytvořil, nebyl uvěřitelný, těžko bychom se do něj jako čtenáři chtěli vydat**.

Proč se tedy tolik lidí vydává do míst, která Tolkien vytvořil, a proč do světa tak odlišného oproti našemu? Kvůli čemu jsou někteří čtenáři uchvázeni natolik, že nevnímají jako něco nepřirozeného, že stromy promlouvají, že přítomnost draka Šmaka, jeho povaha, řeč nepůsobí neskutečně a ani jim nepřijdou divné mluvící stromy. Skutečným se stává i druh bytostí, jimž se říká hobiti... Je zvláštní, že tyto věci nám jako čtenářům mohou připadat (a mnohdy připadají) naprosto normální, ačkoli bychom je jinak nazvali nadpřirozenými, něčím, co je naprosto odlišným. V eseji *O pohádkách* se Tolkien sám zamýšlí nad tím, co je vlastně věcí „nadpřirozenou“. *„Jo to totiž právě člověk, který je - na rozdíl od fairies (víly, elfové - nadpřirozené bytosti, pozn. autora) - nadpřirozený (a často také malý); ony jsou zatím přirozené, mnohem přirozenější než on. Takový už je jejich osud.“**** Tolkien zde mluví o něčem velice nečekaném, tedy o tom, že věc, která nám připadá jako nepřirozená nebo nadpřirozená, je ve skutečnosti něčím naprosto přirozeným, a dokonce něčím v jistém smyslu přirozenějším, než jsme my sami. Co znamená toto vnímání pro Tolkiena, ponecháme záměrně nezodpovězeno, vyjádřilo se k němu již mnoho autorů. Zde se spokojím se závěrem, který je odpovědí na otázku o uvěřitelnosti - dílo se stává uvěřitelným pro čtenáře ve chvíli, kdy mu věří sám autor. To, jestli uvěříme, nezáleží nutně na pravdivosti výpovědi. Tím ovšem nijak netvrdím, že by Tolkienova slova měla být nepravdivá.

Fantastická literatura je definovaná, jako *souhrnné označení pro literární díla, vytvářející obraz skutečnosti za pomoci prvků smyšlených*****. V současné době je fantasy literatura chápána a kritizována jako útěk před světem, útěk od reality. Peter J. Kreeft si ve své knize Tolkienovo vidění světa, propůjčuje citát od Thomase Howarda, aby uvedl pojetí hodnotné fantastické literatury na pravou míru. Dle Thomase Howarda je dobré fantastické vyprávění „útekem do reality“*****. Pouze prohození dvou

písmen dá slovům naprosto odlišný význam. Podstatou fantastických příběhů tedy není útek od skutečného světa, ale naopak k němu. Dle Kreefta je náš pohled na svět ovlivněn šedí, čímsi, co náš pohled na přirozené, skutečné zamlžuje.

Pokusím se toto tvrzení uvést na příkladu. Podíváme-li se na lesy pohledem, který nám připomíná lesy, o kterých jsme se dočetli v *Silmarilionu*, *Hobitovi* nebo v *Pánu prstenů*, pak se dle tohoto náhledu na svět díváme na naše stromové pohledem, který nám ukáže, jak doopravdy vypadá*****. Podobně a mnohem přesvědčivěji hovoří C. S. Lewis o mýtech: Mýtus (= vyprávění) je cenný právě tím, že bere všechny nám tak známé věci a vrací jim bohatství, předtím skryté pod „závojem zevšednění“.***** Zde si tedy můžeme (dovolují si podotknout, že odvážně) v některých aspektech teoreticky vložit pomyslné rovnítko mezi *Pána prstenů* a mýtus.

Zde je nám podána zajímavá myšlenka o odhalení původní barevnosti světa na úkor zaplavení jeho šedí. Tedy znovuvnímání krás světa vezdejšího skrze nahlédnutí věcí v mýtech, vyprávěních, toto „namočení věcí do příběhu“ lze vnímat jako hodnotu fantastické literatury, kdy skrze ni můžeme spatřit věci v našem světě opět v jejich původní kráse. Právě tímto účinkem se přibližuje dobrá fantasy literatura k základní funkci umění, kterák jsme si ji již definovali v minulých číslech (viz článek *K čemu nám umění vlastně je?*)

I když jsou předchozí odstavce jako úvod pro tak velké téma velice nedostačující, pro naše potřeby se s nimi spokojíme a využijeme je jako odrazový můstek pro příští příspěvek, v rámci něhož se pokusíme zaměřit na možné interpretace Tolkienova díla směrem k jeho alegorickým významům.

-----
* C. S. LEWIS v časopise *Time and Tide*, 14. srpna 1954 a 22. října 1955; in L. WALMSEY (ed.): *C.S.Lewis: Essey Collection and Other Short Pieces*. London, HarperCollins 2000.

** Srov. P. J. KREEFT: *Tolkienovo vidění světa*, Praha, Paulínky 2014, s. 53.

***J. R. R. TOLKIEN: „O pohádkách“; in *Pohádky*. Praha, Winson Smith 1993, s. 116.

****Š. VLAŠÍN: *Slovník literární teorie*. Praha, Československý spisovatel 1977, s. 109.

*****P. J. KREEFT: *Tolkienovo vidění světa*, Praha, Paulínky 2014, s. 52.

*****Srov. Tamtéž, s. 66.

*****C. S. LEWIS v časopise *Time and Tide*, 14. srpna 1954 a 22. října 1955; in L. WALMSEY (ed.): *C. S. Lewis: Essey Collection and Other Short Pieces*. London, HarperCollins 2000.

Farní statistika

Aby dobře bylo. Nebo lépe řečeno - je to dobré, ale vždycky to může být lepší.

Hlášení úkonů duchovní správy za rok 2024

	ŘKF Velešín	ŘKF Sv. Jan	ŘKF Besednice	ŘKF Soběnov	Celkově:
Počet udělení svátosti křtu	12	4	2	3	21
Břimování	1	0	0	0	1
Vydání počet sv. přijímání	11 000	3 300	2 100	6 700	23 100
Sňatky	4	0	0	0	4
Pomazání nemocných	70	4	34	65	173
Pohřby	5	3	2	2	12

Zkrácená účetní závěrka za rok 2024

Příjmy	Soběnov	Besednice	Sv. Jan	Velešín
Sbírky	140 000 Kč	110 000 Kč	120 000 Kč	359 000 Kč
Sbírky pro jiné účely	50 000 Kč	20 000 Kč	50 000 Kč	109 500 Kč
Dary pro farnost	10 000 Kč	40 000 Kč	70 000 Kč	120 000 Kč
Dotace		20 000 Kč		50 000 Kč
Platby z pronájmu	100 000 Kč	10 000 Kč	20 000 Kč	10 000 Kč
Příjmy celkem	300 000 Kč	200 000 Kč	260 000 Kč	648 500 Kč

Výdaje	Soběnov	Besednice	Sv. Jan	Velešín
Energie	40 000 Kč	10 000 Kč	10 000 Kč	150 000 Kč
Opravy (kostel)	200 000 Kč	50 000 Kč	7 000 Kč	318 000 Kč
Opravy (fara)	110 000 Kč			25 000 Kč
Farní výdaje (hostie, pastorec)	13 500 Kč	22 000 Kč	15 000 Kč	50 000 Kč
Služby (pojištění)	23 000 Kč	20 000 Kč	13 000 Kč	30 000 Kč
Daně	34 000 Kč	10 000 Kč	30 000 Kč	22 000 Kč
Výdaje celkem	420 500 Kč	112 000 Kč	75 000 Kč	595 000 Kč

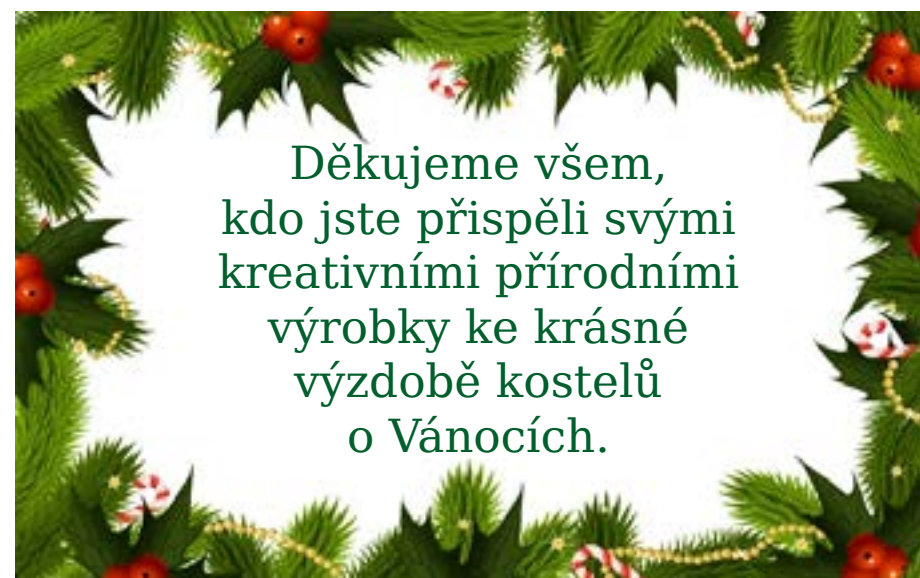
POŘAD BOHOSLUŽEB VELEŠÍN

středa	1.1.	SLAVNOST MATKY BOŽÍ PANNY MARIE
Farní kostel sv. Václava (Velešín)	08:30	Za Růženu a Petra Vaclíkovy, rodiče a celý rod
neděle	5.1.	2. neděle po Narození Páně
Farní kostel sv. Václava (Velešín)	08:30	(volná intence)
úterý	7.1.	sv. Rajmunda z Peňafortu, kněze
kaple na faře	17:00	Za Josefa Klímu, rodiče a sourozence.
čtvrtek	9.1.	čtvrtek 2. týdne po Narození Páně
kaple na faře	16:00	Adorace a možnost zpovědi.
	17:00	Za rodinu Korbelovu, Vrzalovu, Novákovu a Doležalovu
pátek	10.1.	pátek 2. týdne po Narození Páně
kaple na faře	16:00	Adorace a možnost zpovědi.
	17:00	(volná intence)
sobota	11.1.	sobota 2. týdne po Narození Páně
kaple na faře	08:00	Za Boží požehnání pro Tříkrálovou sbírku
neděle	12.1.	svátek Křtu Páně
Farní kostel sv. Václava (Velešín)	08:30	Za Annu Kyselovou, Marii a Karla Janouchovy, celý rod a duše v očistci

úterý	14.1.	úterý 1. týdne v mezidobí
kaple na faře	17:00	(volná intence)
čtvrtek	16.1.	čtvrtek 1. týdne v mezidobí
kaple na faře	16:00	Adorace a možnost zpovědi
	17:00	(volná intence)
pátek	17.1.	památka sv. Antonína, opata
kaple na faře	16:00	Adorace a možnost zpovědi
	17:00	(volná intence)
sobota	18.1.	památka Panny Marie, Matky jednoty křesťanů
kaple na faře	08:00	(volná intence)
neděle	19.1.	2. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Václava (Velešín)	08:30	Za Josefa Klímu a Marii Lhotovu a jejího manžela
	11:15	Za Františka Ondráška a celý rod
neděle	26.1.	3. neděle v mezidobí (Božího slova)
Farní kostel sv. Václava (Velešín)	08:30	Za Růženu a Bohuslava Kořenských, celý rod a rod Hrdých
úterý	28.1.	památka sv. Tomáše Akvinského, kněze a učitele církve
kaple na faře	17:00	(volná intence)
čtvrtek	30.1.	čtvrtek 3. týdne v mezidobí
kaple na faře	16:00	Adorace a možnost zpovědi.
	17:00	(volná intence)

neděle	2.2.	4. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Václava (Velešín)	08:30	Za Anežku a Františka Kořenských, rodiče z obojí strany a duše v očistci
neděle	9.2.	5. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Václava (Velešín)	08:30	Za rodinu Jarošovu
úterý	11.2.	Panny Marie Lurdské
kaple na faře	17:00	Za Boží požehnání pro Jiřího Řihouta
čtvrtek	13.2.	čtvrtek 5. týdne v mezidobí
kaple na faře	16:00	Adorace a možnost zpovědi.
	17:00	Za Václava a Blaženu Táchovy, dceru Růženu a duše v očistci
neděle	16.2.	6. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Václava (Velešín)	08:30	Za Josefa Šimánka a celý rod
	11:15	Za Jana Šrámka a celý rod
úterý	18.2.	úterý 6. týdne v mezidobí
kaple na faře	17:00	Za Janu Bezděkovou a Martu Vodičkovou
čtvrtek	20.2.	čtvrtek 6. týdne v mezidobí
kaple na faře	16:00	Adorace a možnost zpovědi.
	17:00	Za Jiřího Paška, rodinu Paškovu a Pfliegerovu

pátek	21.2.	sv. Petra Damianiho, biskupa a učitele církve
kaple na faře	16:00	Adorace a možnost zpovědi.
	17:00	(volná intence)
sobota	22.2.	svátek Stolce sv. Petra, apoštola
kaple na faře	08:00	(volná intence)
neděle	23.2.	7. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Václava (Velešín)	08:30	Za Boží požehnání pro Editu Jantačovou
úterý	25.2.	úterý 7. týdne v mezidobí
kaple na faře	17:00	(volná intence)
čtvrtek	27.2.	čtvrtek 7. týdne v mezidobí
kaple na faře	16:00	Adorace a možnost zpovědi.
	17:00	(volná intence)

POŘAD BOHOSLUŽEB SVATÝ JAN NAD MALŠÍ

neděle	5.1.	2. neděle po Narození Páně
Farní kostel sv. Jana Nepomuckého	10:00	Za Boží požehnání pro Ludmilu Ehrlichovou
úterý	7.1.	sv. Rajmunda z Peňafortu, kněze
Farní kostel sv. Jana Nepomuckého	15:30	Adorace a možnost zpovědi.
neděle	12.1.	svátek Křtu Páně
Farní kostel sv. Jana Nepomuckého	10:00	Bohoslužba slova.
úterý	14.1.	úterý 1. týdne v mezidobí
Farní kostel sv. Jana Nepomuckého	15:30	Adorace a možnost zpovědi.
neděle	19.1.	2. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Jana Nepomuckého	10:00	Za Boží požehnání pro Josefa Janošťáka
neděle	26.1.	3. neděle v mezidobí (Božího slova)
Farní kostel sv. Jana Nepomuckého	10:00	Bohoslužba slova.

úterý	28.1.	<i>památka sv. Tomáše Akvinského, kněze a učitele církve</i>
Farní kostel sv. Jana Nepomuckého	15:30	Adorace a možnost zpovědi.
neděle	2.2.	4. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Jana Nepomuckého	10:00	Za Aničku Gajdošovou, rodinu Gajdošovu a Gondekovu a celý rod
neděle	9.2.	5. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Jana Nepomuckého	10:00	Bohoslužba slova.
úterý	11.2.	Panny Marie Lurdské
Farní kostel sv. Jana Nepomuckého	15:30	Adorace a možnost zpovědi.
neděle	16.2.	6. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Jana Nepomuckého	10:00	Za Františka Košíčka, rodiče, bratra, řádovou sestřičku Ludmilu Tomkovou a rod Šedivých
úterý	18.2.	úterý 6. týdne v mezidobí
Farní kostel sv. Jana Nepomuckého	15:30	Adorace a možnost zpovědi.
neděle	23.2.	7. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Jana Nepomuckého	10:00	Bohoslužba slova.

POŘAD BOHOSLUŽEB BESEDNICE

středa	1.1.	SLAVNOST MATKY BOŽÍ PANNY MARIE
Farní kostel sv. Prokopa (Besednice)	10:00	Za Jana Vaňka, jeho bratra a rodiče, za rodiče Vaclíkovy, vnuka Jana Duchu a celé přátelstvo.
neděle	5.1.	2. neděle po Narození Páně
Farní kostel sv. Prokopa (Besednice)	10:00	
neděle	12.1.	svátek Křtu Páně
Farní kostel sv. Prokopa (Besednice)	10:00	Za Boží požehnání pro Zdeňku Řehoutovou
	14:00	Adorace a možnost zpovědi.
neděle	19.1.	2. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Prokopa (Besednice)	10:00	Bohoslužba slova.
neděle	26.1.	3. neděle v mezidobí (Božího slova)
Farní kostel sv. Prokopa (Besednice)	10:00	Za Marii a Františka Síkorovy a celé přátelstvo.
	14:00	Adorace a možnost zpovědi.
neděle	2.2.	4. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Prokopa (Besednice)	10:00	Bohoslužba slova.

neděle	9.2.	5. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Prokopa (Besednice)	10:00	Za rodiče Emila a Růženu Ratajovy, sestru Danu, prarodiče z obou stran a duše v očistci.
	14:00	Adorace a možnost zpovědi.

neděle	16.2.	6. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Prokopa (Besednice)	10:00	Bohoslužba slova.

neděle	23.2.	7. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Prokopa (Besednice)	10:00	Za Josefa Bíchu.
	14:00	Adorace a možnost zpovědi.

VYDEJ SE S NÁMI DO ŘÍMA
JUBILEUM MLÁDEŽE
 28. 7. – 3. 8. 2025

POŘAD BOHOSLUŽEB SOBĚNOV

středa	1.1.	SLAVNOST MATKY BOŽÍ PANNY MARIE
Kaple Panny Marie (Hájek)	11:15	Za Františka a Marii Šedivých ze Smrhova, rodiče z obojí strany, jeho sourozence, syna Františka, zetě Františka Kiliána, vnuka Františka a snachu Marii.
sobota	4.1.	sobota 1. týdne po Narození Páně
Farní kostel sv. Mikuláše (Soběnov)	16:00	Tříkrálový koncert. Vánoční, novoroční a tříkrálové zpěvy středověku a renesance. Zpívají Dyškanti , České Budějovice.
neděle	5.1.	2. neděle po Narození Páně
Farní kostel sv. Mikuláše (Soběnov)	11:15	Za rodinu Syslovu, rodinu Netočných a celý rod.
středa	8.1.	středa 2. týdne po Narození Páně
kaple na faře	16:30	Adorace a možnost zpovědi.
	17:00	(volná intence)
neděle	12.1.	svátek Křtu Páně
Farní kostel sv. Mikuláše (Soběnov)	11:15	Za Jana a Martu Čurdovy, rodiče a sourozence z obojí strany, syna Václava a ostatní příbuzné

středa	15.1.	středa 1. týdne v mezidobí
kaple na faře	16:30	Adorace a možnost zpovědi.
	17:00	(volná intence)

sobota	18.1.	<i>památka Panny Marie, Matky jednoty křesťanů</i>
Farní kostel sv. Mikuláše (Soběnov)	17:00	Za Josefa a Františku Zikešovy, rodiče a sourozence z obojí strany, dcery Marii s manželem a synem, Albínu s manželem a dvěma dcerami, Kateřinu s manželem a dcerou a vnukem, za Josefa Vosátku a celé přátelstvo.

neděle	26.1.	3. neděle v mezidobí (Božího slova)
Farní kostel sv. Mikuláše (Soběnov)	11:15	Za Josefa a Anežku Kůzlovy, rodiče a sourozence z obojí strany a celé přátelstvo.

středa	29.1.	středa 3. týdne v mezidobí
kaple na faře	16:30	Adorace a možnost zpovědi.
	17:00	(volná intence)

neděle	2.2.	4. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Mikuláše (Soběnov)	11:15	Za Josefa a Marii Hosenseidlovy, rodiče z obojí strany, dceru Lenku, jeho sestru Jiřinu a celé přátelstvo.

neděle	9.2.	5. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Mikuláše (Soběnov)	11:15	Za Josefa Štěpána, manželku Annu, rodiče a sourozence z obojí strany, vnuka a Františka a Marii Wágnerovy a celé přátelstvo.

středa	12.2.	středa 5. týdne v mezidobí
kaple na faře	16:30	Adorace a možnost zpovědi.
	17:00	(volná intence)

sobota	15.2.	sobota 5. týdne v mezidobí, nebo sobotní památka Panny Marie
Farní kostel sv. Mikuláše (Soběnov)	17:00	Za Františka a Kateřinu Jánovy, rodiče a sourozence z obojí strany.

středa	19.2.	středa 6. týdne v mezidobí
kaple na faře	16:30	Adorace a možnost zpovědi.
	17:00	(volná intence)

neděle	23.2.	7. neděle v mezidobí
Farní kostel sv. Mikuláše (Soběnov)	11:15	Za Josefa Perause, rodiče a sourozence z obojí strany a celé přátelstvo!

středa	26.2.	středa 7. týdne v mezidobí
kaple na faře	16:30	Adorace a možnost zpovědi.
	17:00	(volná intence)

P. Rafael Kaca

Synodalita

*Závěrečný dokument synody:
Synodalita podporuje přijetí
Druhého vatikánského koncilu*

Závěrečný dokument druhého zasedání šestnáctého řádného generálního shromáždění biskupské synody popisuje zkušenost „společenství, účasti a poslání“ církve prožívanou v průběhu synodálního procesu a připomíná, že synodalita, je „cestou duchovní obnovy a strukturální reformy, která má učinit církve angažovanější a misijnější“. Poznává také, že synodální proces obnovuje v moderním světě „prorockou sílu“ II. vatikánského koncilu.

Text, který vám zde překládám, není oficiálním textem. Je to pouze forma reflexe a shrnutí dokumentu, který již máme k dispozici, bohužel pouze v italské jazykové verzi.

Doufám, že nás synoda ještě více otevře Duchu Svatému a spolupráci s ním při výkladu a uvádění Druhého vatikánského koncilu do praxe.

Přeji vám příjemné čtení. P. Rafael

Závěrečný dokument byl předán papeži a církvim jako „dědictví všech dosavadních kroků“ (10) během synodálního procesu. Jak však bylo poznamenáno, proces „nekončí uzavřením shromáždění - které, započaté 2. října 2024 - mše svatá, již bude předsedat František, ale zahrnuje ještě realizační fázi“ (9). Je to povzbuzení pro všechny věřící, aby „denně postupovali vpřed prostřednictvím synodální metodologie konzultací a rozlišování a určovali konkrétní metody a formativní cesty k dosažení skutečného synodálního obrácení v různých skutečnostech církve“ (9).

Z textu, který věnuje mnoho prostoru perspektivě obrácení a pozvání k němu, vyplývají dvě klíčová slova: „vztahy“ - které jsou způsobem bytí církve - a „vazby“, dynamicky prožívané jako „výměna darů“ mezi církvemi a ve službě obrácení. Místní církve jsou středem misijní perspektivy, která umožňuje zakusit, že synodalita je mimořádně komplexní skutečností. Její různé aspekty slouží k uskutečňování poslání církve, na němž se podílejí i laici, kteří se stále více zapojují. V této souvislosti v závěrečném dokumentu silně rezonuje potřeba zakořenění v době, kdy jsou věřící nesmírně mobilní a stále méně trvale vázaní na jednu kulturní či geografickou oblast. Jako zvláště důležitý se jeví také návrh předložený v dokumentu, aby dikasteria římské kurie měla možnost vzájemně konzultovat „před vydáním důležitých normativních dokumentů“ (135).

Tvar dokumentu

Konečný dokument se skládá z pěti částí (11), z nichž první nese název Srdce synodality. Druhá, nazvaná Společně v Petrově lodi, se věnuje potřebě konverze v oblasti vztahů, „které budují křesťanské společenství a utvářejí jeho poslání, v němž se prolínají povolání, charismata a služby“. Třetí část, nazvaná Na tvém slově, „identifikuje tři postupy, které spolu úzce souvisejí: církevní rozlišování, rozhodovací procesy a kulturu transparentnosti, podávání zpráv a hodnocení“. Čtvrtá část s názvem Hojný úlovek „nastiňuje, jak pěstovat nové formy výměny darů a prolínání vazeb, které spojují členy církve, v době, kdy se zkušenost zakořenění na určitém místě hluboce mění“. A konečně pátý oddíl - A já tě posílám - „nám umožňuje podívat se na první krok, který je třeba učinit: starat se o univerzální formaci pro misijní synodalitu“.

Rány Zmrtvýchvstalého nadále krvácejí

V úvodu dokumentu (1-12) se jasně uvádí, že podstatou synody bylo „obnovit zkušenost setkání se Zmrtvýchvstalým, kterého učedníci viděli ve Večeřadle večer na svátek Paschy“ (1). Jak dokument zdůrazňuje, „při kontemplaci Zmrtvýchvstalého ... jsme také viděli znamení jeho ran ..., které nadále krvácejí v tělech tolika bratří a sester, v neposlední řadě kvůli našim vlastním chybám. Náš pohled na Pána nás nevzdaluje od dramatu dějin, ale otevírá nám oči, abychom viděli utrpení, které nás obklopuje a prostupuje: tváře dětí terorizovaných

válkou, pláč matek, zničené sny tolika mladých lidí, uprchlíky, kteří čelí děsivému vysídlení, oběti klimatických změn a sociální nespravedlnosti“ (2).

Účastníci synody se s poukazem na „příliš mnoho probíhajících válek“ připojili k „opakovaným výzvám papeže Františka k míru a odsoudili logiku násilí, nenávisti a pomsty“ (2). Upozornili také na ekumenickou povahu synodální cesty, která „směřuje k plné a viditelné jednotě křesťanů“ (4). Bylo také zdůrazněno, že tato cesta „představuje skutečný akt další recepce“ II. vatikánského koncilu, pokračuje „v jeho inspiraci“ a obnovuje „v současném světě jeho prorockou sílu“ (5). Dokument také odráží obtíže, které se během tohoto procesu objevily. „Netajíme se tím, že jsme zažili únavu, odpor ke změnám a pokušení nechat své představy převážit nad nasloucháním Božímu slovu a praxí rozlišování“ (6), píše se v něm.

Srdce synodality

První část dokumentu (13-48) začíná úvahami o „církvě Božího lidu, svátosti jednoty“ (15-20) a o „svátostných kořenech Božího lidu“ (21-27). Zdůrazňuje se, že právě „díky zkušenostem posledních let“ je význam pojmů „synodalita“ a „synodální“ „stále více chápán a prožíván, ... stále více spojován s touhou po církvi bližší lidu a vztahovější, která je domem a rodinou Boží“ (28).

Důležitá je stručná definice synodality, kterou dokument nabízí a která ji popisuje jako „cestu duchovní obnovy a strukturální reformy, aby se církev stala angažovanější a misionářštější, tj. aby byla schopnější kráčet s každým mužem a ženou a vyzařovat Kristovo světlo“ (28). Zdůrazňuje také vědomí, že jednota církve neznamena její homogenitu, vzhledem k čemuž je „uznání kontextů, kultur a rozmanitosti a jejich vzájemné propojenosti klíčem k růstu synodální a misionářské církve“ (40).

Konverze v oblasti vztahů

Druhá část dokumentu (49-77) začíná výzvou k budování církve „schopnější v péči o vztahy: s Bohem, mezi muži a ženami, v rodinách, v komunitách, mezi všemi křesťany, mezi sociálními skupinami, mezi náboženstvími a se stvořením“ (50). Nechybí ani vyznání, že „nechy-

bělo ani svědectví o utrpení z pocitu vyloučení nebo odsouzení“ (50).

Jeho autoři zdůrazňují potřebu „konverze vztahů“. „Musíme se znovu poučit z evangelia, že péče o vztahy a vazby není strategií nebo nástrojem ke zvýšení organizační efektivity, ale je způsobem, jakým se Bůh Otec zjevil v Ježíši a Duchu svatém“ (50), píše se v něm. Zdůrazňují také, že tato „výzva k obnově vztahů v Pánu Ježíši“ je důležitá také kvůli vizím lidských vztahů, které se dnes prosazují a které jsou v rozporu s evangeliem. V této souvislosti dokument jasně říká, že uzavřenost vůči vztahům nebo jejich pokřivené chápání je zdrojem zla ve světě, přičemž „nejradikálnější a nejdramatičtější je uzavřenost vůči samotnému lidskému životu, která vede k vyhánění dětí z lůna a odmítání starých lidí“ (54).

Tato kapitola se zamýšlí nad různými „charismaty, povoláními a službami pro misii“ (57-67), a to i v kontextu zapojení laiků. Text mimo jiné poukazuje na to, že svátost svěcení je „službou harmonii“ (68), a konstatuje, že „konstitutivní pouto biskupa s místní církví není dnes dostatečně jasné v případě titulárních biskupů, jako jsou papežští zastupci a ti, kteří slouží v Římské kurii“.

Důležitá je také zkušenost „synodální spirituality“ (43-48) a přesvědčení dokumentu, že „pokud chybí osobní a komunitní duchovní hloubka, synodalita se redukuje na organizační záležitost“ (44). Proto se poznamenává, že „praktikovaný s pokorou může synodální styl učinit z církve prorocký hlas v dnešním světě“ (47).

Obrácení v oblasti procesů

Ve třetí části dokumentu (79-108) autoři zdůrazňují, že „v modlitbě a bratrském dialogu jsme uznali, že církevní rozlišování, starost o rozhodovací procesy a závazek k odpovědnosti a hodnocení důsledků učiněných rozhodnutí jsou postupy, jimiž odpovídáme na slovo, které nás uvádí na misijní cesty“ (79).

„Tyto tři postupy spolu úzce souvisejí. Rozhodovací procesy vyžadují církevní rozlišování, které vyžaduje naslouchání v atmosféře důvěry podporované transparentností a odpovědností. Důvěra musí být vzájemná: ti, kdo rozhodují, musí být schopni důvěřovat Božimu lidu a naslouchat mu, a ten zase musí být schopen důvěřovat těm, kdo vy-

konávají autoritu“ (80), uvádí se na stránkách dokumentu.

Jak se zdůrazňuje, „církevní rozlišování pro misii“ (81-86), nemá být „organizační technikou, ale duchovní praxí, kterou je třeba žít s vírou“. S odkazem na papežovo vysvětlení, že synodalita není demokracie, dokument připomíná, že toto rozlišování „nikdy není potvrzením osobního nebo skupinového názoru, ani se neřeší pouhým součtem individuálních názorů“ (82). Místo toho bylo navrženo, aby tyto rozhodovací procesy synodálního typu byly doprovázeny „transparentností, podáváním zpráv a hodnocením“ (95-102).

Konverze v oblasti vztahů

Čtvrtá část dokumentu (109-139) je věnována zkušenosti církve „zakořeněné a na pouti“ (110-119), neboť „církev nelze chápat bez zakořenění na určitém území, v prostoru a čase, kde se utváří společná zkušenost setkání s Bohem, který zachraňuje“ (110). Tato část dokumentu se mimo jiné zabývá také otázkou mobility jako opaku trvalého zakořenění na jednom místě (112) a digitální kulturou (113).

Autoři dokumentu zdůrazňují, že vazby mezi církvemi by měly být postaveny na vzájemné výměně darů sloužící společenství (124). Jako příklad takových vazeb jsou mimo jiné zmíněny biskupské konference (124-129) a samostatné místo je věnováno také úvahám o „službě římského biskupa“ (130-139). Bylo také zdůrazněno, že právě v tomto duchu spolupráce a naslouchání „jsou dikasteria vybízena, aby před vydáním důležitých normativních dokumentů zahájila konzultace s biskupskými konferencemi a příslušnými orgány katolických východních církví“ (135).

Potřeba misionářských učedníků

„Aby svatý Boží lid mohl vydávat svědectví o radosti evangelia pro všechny a růst v synodalitě, potřebuje přiměřenou formaci: především ke svobodě Božích synů a dcer v následování Ježíše Krista, kontemplované v modlitbě a uznávané v chudých“, uvádí dokument ve své páté části (140-151).

„Jedním z požadavků, které se během synodálního procesu objevily nejsilněji a ze všech stran, je, aby formace byla integrální, kontinuální

a komunitní“ (143), píše jeho autoři. Také v této oblasti je naléhavě zapotřebí „výměna darů mezi různými povoláními (společenskými), v perspektivě služby, která má být naplněna (posláním), a ve stylu angažovanosti a výchovy k diferencované spoluodpovědnosti (účasti)“ (147). Zdůrazněna byla také potřeba většího společného nasazení pro ochranu a bezpečnost členů společenských, zejména těch, kteří jsou nejvíce zranitelní (srov. 150), stejně jako společný zájem o mír a spravedlnost, prosazování sociální nauky církve a mimo jiné starost o stvoření (srov. 151).

„Při prožívání synodálního procesu,“ stojí v závěru dokumentu, „jsme si znovu uvědomili, že spása, kterou máme přijmout a hlásat, se uskutečňuje skrze vztahy. Je prožívána společně a společně se o ní svědčí. Dějiny se nám jeví jako tragicky poznamenané válkami, soupeřením o moc, tisíci nespravedlnostmi a zneužíváním. My však víme, že Duch svatý vložil do srdce každého člověka hlubokou a tichou touhu po autentických vztazích a opravdových poutech. Samo stvoření hovoří o jednotě a sdílení, o rozmanitosti a prolínání různých forem života.“ (154)

V závěru dokumentu jsou Marii svěřeny plody synody a úsilí jít společně vpřed jako učedníci a misionáři, členové synodální církve (155).

P. Rafael Kaca

Dilexit nos

K oživení vědomí, že nás Bůh miluje, nás vybízí papež František ve své nové čtvrté encyklice „Dilexit nos - o lidské a božské lásce Srdce Ježíše Krista“.

Jedná se o čtvrtou encykliku současného papeže po Lumen fidei (2013), Laudato si' (2015) a Fratelli tutti (2020) a vychází v souvislosti s 350. výročím zjevení svaté Markétě Marii Alacoque (1673-1675). František zdůrazňuje, že Ježíšovo Srdce nás podněcuje k lásce a posílá nás k našim bratrům a sestrám.

Při psaní této encykliky papež vychází z toho, že je třeba v dnešním světě probudit pochopení toho, co je srdce. Doslova uvádí, abychom

se nestali „nenasytnými konzumenty a otroky mechanismů trhu, který se nezajímá o smysl naší existence, musíme obnovit smysl srdce“ (2) [Číslo označuje místa v nové encyklice, ze kterých je citace převzata]. Připomíná, že právě v Kristově Srdci „můžeme najít celé evangelium“ a v něm „nakonec poznáváme sami sebe a učíme se milovat“ (30). Zdůrazňuje, že to je zvláště důležité v době, kdy se zdá, že svět ztratil srdce.

Co encyklika obsahuje?

Encyklika se skládá z krátkého úvodu a je rozdělena do pěti kapitol. První z nich, „Smysl srdce“, vysvětluje, proč je nutné „vrátit se k srdci“ ve světě, kde existuje pokušení nechat se zotročit konzumentem. Při analýze toho, co se rozumí pod pojmem „srdce“, Svatý otec poukazuje na to, že současné znehodnocení srdce vychází z „řeckého a předkřesťanského racionalismu, postkřesťanského idealismu a materialismu“. Připomíná, že dominantní filozofické proudy upřednostňovaly pojmy jako „rozum, vůle nebo svoboda“, ale pro srdce nenašly místo.

Mezitím připomíná papež: „Srdce je zároveň místem upřímnosti, kde se nedá klamat ani předstírat. Obvykle naznačuje skutečné úmysly, to, co si skutečně myslíme, čemu věříme a po čem toužíme, a „tajemství“, která nikomu neříkáme; zkratka nahou pravdu“ (5). A tak „bez ohledu na mnohé pokusy ukázat nebo vyjádřit něco, co nejsme, se vše odehrává v srdci: tam nezáleží na tom, co ukazujeme navenek nebo co skrýváme - tam jsme sami sebou“ (6).

František uznává, že v konečném důsledku „jsem svým srdcem“, protože to mě odlišuje, utváří mou duchovní identitu a spojuje mě ve společnosti s ostatními lidmi (14). Dodává, že srdce „sjednocuje fragmenty“ naší bytosti a umožňuje „autentické spojení“ (17). Poukazuje na to, že „jedinečná síla srdce nám pomáhá pochopit, proč se říká, že když člověk vnímá skutečnost srdcem, může ji lépe a plněji poznat. A to nás nevyhnutelně vede k lásce, jíž je srdce schopno, neboť láska je nejintimnějším faktorem skutečnosti“ (16).

Papež dále odkazuje na spiritualitu světců, jako byli Ignác Loyola a svatý John Henry Newman. Poukazuje na to, že „když stojíme před Srdcem živého a přítomného Ježíše, naše mysl, osvícená Duchem, chápe Ježíšova slova“ (27). A to má sociální důsledky, protože svět se může změnit „počínaje srdcem“ (28).

„Srdce Kristovo“ - připomíná - „je extází, východiskem, darem, je to setkání. V něm se stáváme schopnými zdravých a šťastných vztahů a budování království lásky a spravedlnosti v tomto světě. Naše srdce

spojené se Srdcem Kristovým je schopno takového sociálního zázraku“ (28). Poznává také, že „v době umělé inteligence nesmíme zapomínat, že poezie a láska nejsou pro záchranu lidstva zbytečné“ (20).

Gesta a slova lásky

Druhá kapitola encykliky nese název „Gesta a slova lásky“. František připomíná, že „Kristovo srdce, symbolizující jeho osobní střed, z něhož proudí jeho láska k nám, je živým jádrem prvního kázání“ (32). Kristus, připomíná papež, s námi jedná jako s přáteli a ukazuje nám, že Bůh „je blízkost, soucit a něha“. Vysvětluje, že Ježíšovo Srdce je „přirozeným výrazem a symbolem nezměrné lásky“ (48). Zdůrazňuje také roli náklonnosti, kterou Ježíš projevuje na stránkách evangelíí. „Slova, která Ježíš pronesl, ukazují, že jeho svatost nevyklučuje city. Za určitých okolností vyjadřovala vroucí lásku, která trpí, je dojatá, truchlí a dokonce pro nás pláče“ (44). A jeho pohled naznačuje, že Ježíš „věnuje veškerou svou pozornost lidem, jejich starostem, jejich utrpení“ (40).

František zdůrazňuje, že Bůh obdivuje „dobré věci, které v nás rozpoznává“, jako u setníka, i když je ostatní nevidí (41). A jeho nejvýmluvnější slovo lásky je „přibito na kříž“. „Není to prázdná skořápka, není to pouhý sentiment, není to duchovní únik. Je to láska“ (46), vysvětluje papež.

Srdce, které nás milovalo

Ve třetí kapitole „Pohledte na Srdce, které nás tolik milovalo“ papež připomíná, jak Církev v minulosti uvažovala a rozjímalá o „posvátném tajemství Srdce Páně“. Činí tak mimo jiné odkazem na encykliku Pia XII. o úctě k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu Haurietis aquas (1956). Vysvětluje, že „úcta k Srdci Kristovu není v žádném případě uctíváním orgánu odděleného od Ježíšovy osoby“, neboť uctíváme „celého Ježíše Krista, Božího Syna, který se stal člověkem, zobrazeného v obraze, v němž je zvláště jeho Srdce“ (48).

Papež poznává, že obraz tělesného Srdce nám pomáhá kontemlovat, že „láska Srdce Ježíše Krista zahrnuje nejen božskou lásku, ale rozšiřuje se i na náklonnosti lidské lásky“ (61). Vysvětluje, že „Srdce má tu výhodu, že není vnímáno jako samostatný orgán, ale jako důvěrné sjednocující centrum a zároveň jako výraz celistvosti osoby, což u ostatních orgánů lidského těla neplatí“ (55).

František zdůrazňuje, že vize některých světců, konkrétních ctitelů Nejsvětějšího Srdce, „jsou krásnými podněty, které mohou motivovat a přinést mnoho dobrého“, ale „nejsou něčím, čemu by věřící museli věřit, jako by to bylo Boží slovo“. Proto nelze říci, že by tento kult „vděčil za svůj původ soukromým zjevením“. Naopak, „úcta ke Kristovu Srdci je pro náš křesťanský život nezbytná, protože znamená vírou naplněnou a adorující otevřenost vůči tajemství božské a lidské lásky Páně, a to natolik, že můžeme znovu říci, že Nejsvětější Srdce je syntézou evangelia“ (83).

Aktuálnost a potřeba obnovy oddanosti Srdci Kristovu

Papež nás dále vybízí k obnově úcty ke Kristovu Srdci také proto, abychom čelili „novým projevům ‚duchovnosti bez těla‘, které se ve společnosti množí“ (87). Uvádí, že je třeba se vrátit k „vtělené syntéze evangelia“ (90) tváří v tvář „společstvím a pastýřům zaměřeným výhradně na vnější akce, na strukturální reformy zbavené evangelia, na obsesivní organizace, světské projekty, sekularizované úvahy a různé návrhy předkládané jako požadavky, které se někdy snaží vnutit všem“ (88). „Výsledkem je,“ dodává papež, „často křesťanství, které zapomnělo na něhu víry, radost z oddanosti službě, horlivost misie mezi lidmi, okouzlení krásou Krista, dojemnou vděčnost za přátelství, které dává, a za konečný smysl, který dává osobnímu životu“ (88).

V posledních dvou kapitolách papež František vyzdvihuje dva aspekty, které by „úcta k Nejsvětějšímu Srdci měla spojuvat, aby nás nadále živila a přibližovala evangeliu: osobní duchovní zkušenost a komunitní a misijní nasazení“ (91).

Ve čtvrté kapitole „Láska, která dává pít“ František znovu čte Písmo a spolu s prvními křesťany rozpoznává Krista a jeho otevřenou tvář v „tom, kterého probodli“, papež cituje církevní otce i postavy světců bližší naší době, jako je svatý František Saleský, který předkládá svůj návrh duchovního života se „srdcem probodeným dvěma šípy, uzavřeným v trnové koruně“ (118).

Svatý otec připomíná, že pod vlivem této spirituality vypráví svatá Markéta Marie Alacoque o zjeveních Ježíše v Paray-le-Monial od konce prosince 1673 do června 1675. Podstatu poselství, které nám bylo předáno, lze shrnout do slov, která svatá Markéta slyšela: „Zde je Srdce, které milovalo lidi tak moc, že se neštítalo ničeho až k naprostému sebezapření, aby jim ukázalo svou lásku“ (121). Dále poukazuje na význam úcty k Srdci Ježíšovu v životě svaté Terezie z Lisieux, Ignáce

z Loyoly, Faustyny Kowalské, svatého Jana Pavla II. „Chtěl bych připomenout,“ píše František, „také zkušenost svaté Faustyny Kowalské, která znovu oživuje její úctu k Srdci Kristovu a silně zdůrazňuje slavný život Zmrtvýchvstalého a Boží milosrdenství“. Přiznává, že „pod vlivem těchto jejích zkušeností a na základě duchovního odkazu, který zanechal svatý biskup Josef Sebastian Pelczar (1842-1924)(151), svatý Jan Pavel II. úzce propojil své úvahy o milosrdenství s úctou k Srdci Kristovu“ (149).

Jako jezuita František také připomíná význam kultu Srdce Ježíšova pro Tovaryšstvo Ježíšovo.

Povolání k proměně světa

Pátá a závěrečná kapitola „Láska pro lásku“ prohlubuje komunitní, sociální a misijní rozměr každé autentické oddanosti Kristovu Srdci, které „nás vede k Otci a posílá nás k bratřím“ (163). Láska k bratřím je skutečně „největším gestem, které mu můžeme nabídnout jako odměnu za lásku“ (167).

Papež důrazně poznamenává, že „Ježíš přinesl velkou novinku v uznání důstojnosti každého člověka, a také a zvláště těch osob, které byly klasifikovány jako ‚nehodné‘“. Vysvětluje, že „tento nový princip v dějinách lidstva, podle něhož je člověk tím ‚hodnějším‘ úcty a lásky, čím je slabší, ubožejší a trpící, dokonce až do té míry, že ztratil svou lidskou ‚podobu‘, změnil tvář světa a dal vzniknout institucím, které se starají o lidi v těžkých podmínkách: opuštěné děti, sirotky, staré lidi ponechané napospas, duševně nemocné, lidi s nevléčitelnými nemocemi nebo vážnými deformacemi, ty, kteří žijí na ulici“. (170). Křesťanská mystika by tedy měla být neoddělitelně spojena s principem bratrství.

Papež připomněl, že díky svému misionářskému nasazení byl svatý Charles de Foucauld „univerzálním bratrem“: „nechal se formovat Kristovým Srdcem a chtěl přijmout do svého bratrského srdce celé trpící lidstvo“ (179). František pak hovoří o „nápravě“, přesvědčen, že na zkáze, nenávisti a násilí lze vybudovat tolik žádoucí civilizaci lásky (182).

V encyklice se v návaznosti na Jana Pavla II. opakuje, že „zasvěcení se Srdci Kristovu je třeba připodobnit misijní činnosti samotné církve, ...

aby bylo vybudováno Kristovo tělo, kterým je církev, a aby byla vybudována společnost spravedlnosti, míru a bratrství“ (206).

Svatý otec varuje před aktivismem a upozorňuje, že svět potřebuje „misionáře v lásce, kteří se nadále nechávají dobývat Kristem“ (209).

Text končí krásnou papežovou modlitbou. František v ní prosí Ježíše, „aby z jeho Nejsvětějšího Srdce pro nás všechny vytékaly proudy živé vody, aby uzdravily rány, které si sami způsobujeme, aby posílily naši schopnost milovat a sloužit, aby nás povzbudily k tomu, abychom se naučili společně kráčet ke spravedlivému, solidárnímu a bratrskému světu“ (220).

P O R T U S

pro děti

